

बाणगङ्गा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कपिलवस्तु, लुम्बिनी प्रदेश

लैङ्गिक समानता तथा
सामाजिक समावेशीकरण
परिक्षण प्रतिवेदन

विषय सूची

खण्ड - १: परिचय	1
१.१ पृष्ठभूमी	1
१.२ अध्ययनको महत्व	3
१.३ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको उद्देश्यहरू	3
१.४ अध्ययनका क्षेत्रहरू	3
१.५ परिक्षण विधि तथा प्रक्रिया	4
१.६ सहभागीहरू	4
खण्ड - २: नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय	5
२.१ नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति	5
२.२ जनसाङ्ख्यिक विवरण	5
खण्ड - ३: तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण	6
३.१ नगरपालिकाको लै.स.सा.सको हालको अवस्था	6
३.२ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि सूचक र उपसूचक अन्तर्गत प्राप्ताङ्क	7
खण्ड - ४: तथ्याङ्कको अध्ययन तथा विश्लेषण	9
४.१ लै.स.सा.स विश्लेषणका औजारहरू	9
४.२ लै.स.सा.स परिक्षण सूचकहरूमा प्राप्त नतिजा माकुरी जालोमा प्रक्षेपण	9
४.३ लै.स.सा.स परिक्षण सूचकहरूमा प्राप्त नतिजा स्तम्भ चित्रमा प्रतिबिम्ब	9
४.४ लै.स.सा.स परिक्षण उपसूचकहरूमा प्राप्त नतिजा माकुरी जालोमा प्रक्षेपण	10
४.५ लै.स.सा.स परिक्षण उपसूचकहरूमा प्राप्त नतिजा स्तम्भ चित्रमा प्रतिबिम्ब	11
४.६ सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरू (क्वड्रन्ट ब्लबथिकषक)	12
खण्ड - ५: लै.स.सा.स कार्ययोजना	19
खण्ड - ६: मुख्य उपलब्धी, निश्कर्ष र सुझावहरू	22
६.१ मुख्य उपलब्धिहरू	22
६.२ निष्कर्ष तथा सुझावहरू	22
अनुसूचीहरू	23
अनुसूची १	23
अनुसूची २: लै.स.सा.स परिक्षण कार्यशालामा उपस्थित सहभागीहरूको विवरण	69
अनुसूची २: माइन्सुट	72
अनुसूची ३ कार्यक्रमका केही तस्वीरहरू	77

खण्ड - १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमी

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछुतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने व्यवस्था रहेको छ। संविधानको भाग ३, मौलिक हक र कर्तव्य अर्न्तगत धारा २४ मा छुवाछुत तथा भेदभाव विरुद्धको हक, २६ मा धार्मिक स्वतन्त्रताको हक, ३२ मा भाषा तथा संस्कृतिको हक, ३८ मा महिलाको हक, ३९ मा बालबालिका सम्बन्धि हक, ४० मा दलितको हक, ४२ मा सामाजिक न्यायको हक, ४१ मा ज्येष्ठ नागरिकको हक, ४३ मा सामाजिक सुरक्षाको हक लगायतका मौलिक हकहरूको व्यवस्था गरिएको छ।

महिलाको हक सम्बन्धि उपधारा (१) ले समान वंशीय अधिकार, उपधारा (२)ले सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि अधिकार, उपधारा (४) ले राज्यका सबै सरकारमा सहभागिता हुने अधिकार, उपधारा (६) ले सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धि अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ। बालबालिकाको हक सम्बन्धि उपधारा ४ ले कुनै पनि बालबालिकालाई कलकारखाना, खानी वा यस्तै अन्य जोखिमपूर्ण काममा लगाउन नपाइने, उपधारा ५ ले बालविवाह, गैरकानूनी ओसारपसार अपहरण र बन्दक राख्न पाइने छैन भन्ने व्यवस्था गरेको छ। दलितको हक सम्बन्धि उपधारा १ ले राज्यका सबै निकायमा दलितलाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तको आधारमा सहभागी हुने हक हुने छ भनी व्यवस्था गरेको छ त्यसैगरी सामाजिक न्यायको हक सम्बन्धि उपधारा १ ले आर्थिक, सामाजिक वा शैक्षिक दृष्टिले पछाडी परेका महिला, दलित, आदिवासी, जनजाति, मधेसी, थारु, मुस्लिम, पिछडावर्ग, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, अपाङ्गता भएको व्यक्ति, लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पिछडिएको क्षेत्रको नागरिक तथा आर्थिक रूपले विपन्न खस आर्यलाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा राज्यका निकायमा सहभागीताको हक सुनिश्चित गरेको छ।

संविधानले लैससास सुनिश्चित गर्न समानता र गैर भेदभावको सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुका साथै संवैधानिक राष्ट्रिय आयोग र मानव समाज संस्थाहरू सहित राष्ट्रिय महिला आयोग, राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, राष्ट्रिय मधेश आयोग, राष्ट्रिय मुस्लिम आयोग, राष्ट्रिय आदिवासी जनजाति आयोग र राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगहरू स्थापना गरि कार्यआरम्भ गरिसकेको अवस्था छ। संविधानद्वारा प्रत्याभूति गरिएको संघिय शासन प्रणालीमा लैङ्गिक असमानता र सामाजिक बहिष्करणलाई कम गर्न तथा सामाजिक रुपान्तरणका लागि धेरै अवसरहरू प्रधान गरेको छ। यस पद्धतिले नेपालका सबै राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता अगाडि बढाउने क्षमता राख्दछ। लै.स.सा.स. का सवालमा सम्बोधन गर्ने मुख्य अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरूमा दिगो विकास लक्ष्य, महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि (CEDAW), बेइजिङ्ग घोषणा पत्र (BPFA) आदि मुख्य पङ्तीमा रहेका छन्।

दिगो विकासको पाँचौ लक्ष्य लैङ्गिक समानता र सोह्रौ लक्ष्य शान्तिपूर्ण, न्यायपूर्ण र समावेशी समाजको आवश्यकता मुख्य लै.स.सा.स.को लागि समर्पित लक्ष्य हुन् । यद्यपी दिगो विकासका सबै लक्ष्य लै.स.सा.स. अनुरूप एकिकृत गरिएको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लै.स.सा.स.) सम्बन्धि व्यवस्था गरेको छ । यसका अलावा दफा ११ को नगरपालिका र गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको उपदफा (२) मा जेष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति र असक्तहरूको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी, अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ भने दफा २४ को उपदफा (२) मा स्थानिय तहले विकास योजना निर्माण गर्दा संघिय सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसिमा, र प्रक्रियासँग अनुकुल हुने गरि सुशासन, बालमैत्री, वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकुल, विपद् व्यवस्थापन, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण लगायतका अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनु पर्नेछ भनी व्यवस्था गरिएको छ । यसै गरी सोही दफाको उपदफा ३ मा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाले आफ्ना योजनाहरू निर्माण गर्दा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग क्षेत्र र समुदायहरूलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने प्रकारका योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने छ भनि उल्लेख गरिएको छ ।

त्यसैगरी वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क संकलन गर्ने, सामाजिक विकास कार्य अन्तर्गत बालविवाह, बहु-विवाह, लैंगिक हिंसा अन्त्य गर्ने आदिको व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन अन्तर्गत योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा महिला तथा पिछडिएको वर्गको सहभागिता सुनिश्चित गर्दै महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना छनौटमा जोड दिदै लै.स.सा.स प्रवर्द्धन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

ऐनले गरेको व्यवस्था अनुसार स्थानीय सरकारहरूले वर्षमा एक पटक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको प्रथम चौमासिक भित्र लै.स.सा.स. परिक्षण गरी सक्नुपर्दछ । लै.स.सा.स. परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ मा व्यवस्था भए बमोजिम लै.स.सा.स. परिक्षण कार्यको सहयोग तथा समन्वयका लागि स्थानीय सरकारले एक कार्यदल गठन समेत गर्नु पर्दछ । नीति, कानुन, योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह, सुशासन तथा उत्तरदायित्व गरि ५ वटा प्रमुख शिर्षकहरू भित्र २२ वटा उपशिर्षकहरू राखिएका छन् । ती उपशिर्षकहरूलाई प्रष्ट बनाउनका लागि प्रत्येक उपशिर्षकमा प्रश्नहरू राखिएका छन् । तिनै प्रश्नहरूको आधारमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू र कर्मचारीहरूसँग छलफल गर्नुपर्ने हुन्छ । छलफलको आधारमा प्रत्येक उपशिर्षक बारेका उत्तरहरू राम्रो देखिएकामा १, मध्यम देखिएकामा ०.५ र सुधार गर्नुपर्ने देखिएकोमा वा सो विषय हुँदै नभएमा ० अंकहरू प्रदान गर्नुपर्ने हुन्छ र प्राप्त नतिजालाई माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्रको माध्यमबाट सहभागीहरू माझ प्रस्तुत गर्नुपर्दछ । लै.स.सा.स. परिक्षणको सैद्धान्तिक पक्षको अनुसरण, लै.स.सा.स. परिक्षण कार्यविधिको महत्वपूर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनबाट आफ्नो लै.स.सा.स. क्षेत्रको विकासको

उत्तरदायित्व पुरा गर्न स्थानीय सरकारलाई ठूलो टेवा पुग्ने गर्दछ । यसैको आधारमा भविष्यको रणनीति तथा योजना तयार गर्ने कार्यका लागि यसबाट प्राप्त निष्कर्षहरूले सघाउँछन् । यसै सन्दर्भमा स्थानीय तह लै.स.सा.स. परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ को अधिनमा रही यस वाणगङ्गा नगरपालिकाको आ.व. ०७८।०७९ को लै.स.सा.स. परिक्षण गरिएको छ ।

१.२. अध्ययनको महत्व

वाणगङ्गा नगरपालिकाले महिला, जनजाती, आदिवासी, दलित, सामाजिक, आर्थिक रूपमा पछाडी परेको वर्ग तथा समुदायको सहभागितालाई बढाएर विकासको प्रक्रियालाई संस्थागत गर्ने पक्षमा जोड दिएको छ । आफ्नो क्षेत्रको विकासका लागि श्रोत र साधनहरूको बाँडफाँड, कार्यान्वयन तथा परिचालन, र त्यसबाट प्राप्त प्रतिफलको उपभोगमा यस परिक्षणले सामाजिक समानता ल्याउने उद्देश्य राखेको छ । नगरपालिकाबाट प्रवाहित सेवालाई बढी प्रभावकारी बनाउन लैङ्गिक स्थितिको पहिचान र योजनाबद्ध तवरबाट लैङ्गिक उत्तरदायी विकास प्रकृतिलाई संस्थागत गर्न लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण आवश्यक छ । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण प्रकृया आफैमा एउटा सहभागितामूलक स्वमूल्याङ्कन भएकोले कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको व्यक्तिगत तथा संस्थागत कृयाकलापहरूलाई लैङ्गिक समानता र महिला सशक्तिकरण तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा काम गर्न उत्साह जगाउँछ । साथै यस प्रक्रियामा संलग्न पक्षलाई लै.स.सा.स.को पक्षमा उत्तरदायी हुने तर्फ पनि उन्मुख गराउँदछ । यस प्रक्रियाले स्थानीय तहको लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण, सामाजिक समावेशीकरण तथा महिला सशक्तिकरण सम्बन्धि कार्यक्रममा प्रभावकारिता बढाउन र संस्थागत अपनत्वको भावना कायम गर्न पनि सघाउ पुऱ्याउँदछ । यस परिक्षणद्वारा आगामी वर्षमा नगरपालिकाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन समेत मद्दत पुऱ्याउँदछ ।

१.३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको उद्देश्यहरू

- नगरपालिकाको आवधिक र वार्षिक योजनामा लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरणलाई संस्थागत गर्ने ।
- समावेशीकरणको लक्ष्यलाई नगरपालिकाको संरचना र कार्य योजनामा स्थान दिने ।
- संस्थागत एवं कार्यक्रमगत रूपमा नगरपालिकालाई लैङ्गिक एवं समावेशीकरण मैत्री बनाउने ।

१.४. अध्ययनका क्षेत्रहरू

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सुनिश्चित गर्न आवश्यक सुशासनका क्षेत्रहरू
- संस्थागत क्षमता विकास तथा सेवा प्रवाहका क्षेत्रहरू
- नेपाल सरकारका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका कानून, नीति र प्रतिवद्धताका क्षेत्रहरू
- आन्तरिक श्रोत साधनको अवस्था
- लै.स.सा.स विश्लेषणमा आधारित योजना तर्जुमाको अवस्था
- योजना कार्यान्वयन, अनुगमन/नियमन र मूल्याङ्कनका क्षेत्रहरू

१.५. परिक्षण विधि तथा प्रक्रिया

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले एउटा पक्षलाई मात्र नभई सबै पक्षलाई समेटेर स्थानीय सरकारलाई सुधारात्मक दिशामा निर्देश गर्न मद्दत गर्ने भएकोले विषयवस्तु सुहाउँदो विधि वा प्रकृयाहरू अपनाउन आवश्यक छ। यस परिक्षणमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ को अधिनमा रहि १ कार्यान्वयन समिती गठन गरिएको थियो। नगरपालिकाका नगर उपप्रमुख श्री चुणमणि अर्यालको संयोजकत्वमा बनेको उक्त समितिमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वासुदेव खनाल, शिक्षा शाखा प्रमुख श्री बाबुराम भट्टराई, महिला तथा बालबालिका संयोजक श्री बालकुमारी पन्थ, कार्यपालिका सदस्य श्री पूर्णकला सुनार, कार्यपालिका सदस्य श्री सावित्रा थारु, महिला विकास शाखा प्रमुख शुशिला पन्थ लगायत ७ सदस्यको उपस्थिती रहेको थियो। कार्यपालिका सदस्य पूर्णकुमारी सुनार, सामाजिक विकास शाखा प्रमुख बाबुराम भट्टराई, योजना शाखा प्रमुख शान्तराज आचार्य, प्रशासन शाखा प्रमुख केशवराज भट्टराई, महिला विकास शाखा प्रमुख शुशिला पन्थ लगायत सम्लग्न कार्यदल, नगरपालिकाका कर्मचारीहरू, र जनप्रतिनिधिहरू विच छलफल गरि आफ्नो मुख्य सरोकारको तथा सम्बन्धित शाखाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागी निर्धारित संरचनाको माध्यमबाट संस्थाको स्वमूल्याङ्कन गरी नतिजा सार्वजनिक गरिएको थियो। यो कार्यशाला संचालन गर्न सहभागितात्मक विधि अवलम्बन गर्नुका साथै सिकाई तथा अनुभवजन्य सिकाई प्रकृयालाई प्रयोगमा ल्याइएको थियो। प्राप्त नतिजालाई सरोकारवाला विच प्रस्तुतीकरण गरिएको थियो। प्रस्तुतिमा प्राप्त नतिजालाई थप प्रस्ट पारि साभ्ता बुझाई तथा सहमति कायम गरिएको थियो। लै.स.सा.स परिक्षणको समयावधिमा निम्न विधी अपनाई सुचकहरू माथी छलफल गरि तथ्याङ्क सार्वजनिक गरिएको थियो।

- नगरपालिकाको वार्षिक नीति, कार्यक्रम, बजेट आदिको अध्ययन तथा विश्लेषण
- नगरपालिकाको ऐन तथा कार्यविधि लगायतका दस्तावेजहरूको अध्ययन
- दिर्घकालिन तथा आवधिक विकास योजनाको अध्ययन र विश्लेषण
- वार्षिक प्रगति समिक्षा प्रतिवेदन अध्ययन
- मुख्य सरोकारवालाहरूसँग सूचना संकलन तथा अन्तरवार्ता (योजना तथा प्रशासन शाखा प्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, नगर प्रमुख तथा उपप्रमुख, वडाध्यक्ष, र विषयगत शाखाका प्रमुख,)
- उपभोक्ता समिति र लक्षित वर्गसँग समूह छलफल।

१.६ सहभागीहरू

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणमा निम्न अनुसारको सहभागिता रहेको थियो।

- नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख तथा सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्षहरू, कार्यपालिका सदस्यहरू
- वाणगङ्गा नगरपालिकाका विषयगत शाखाका प्रमुख तथा कर्मचारीहरू
- सेवाग्राहिहरू तथा सरोकारवाला व्यक्तीहरू

खण्ड - २: नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

२.१ नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिती

वाणगङ्गा नगरपालिका ऐतिहासिक, धार्मिक, पर्यटकिय र व्यापारिक दृष्टिकोणले सामरिक महत्व बोकेको नगरपालिका हो । २३३.६८ वर्ग कि.मी. मा फैलिएको यस नगरपालिका विश्वमान चित्रमा २७ डिग्री ३५ मिनेट उत्तरी अक्षांश देखि २७ डिग्री ४८ मिनेट उत्तरी अक्षांश र ८३ डिग्री ०३ मिनेट पूर्वी देशान्तर देखि ८३ डिग्री १४ मिनेट पूर्वी देशान्तरको विचमा अवस्थित रहेको छ । कपिलवस्तु जिल्लाका साविकका गा.वि.स.हरू वाणगङ्गा, हथौसा, पटना, गजेहडा, कोपवा, मोतिपुर र भलवाडलाई मिलाई २०७१/०८/१६ मन्त्री परिषद्को निर्णय बमोजिम वाणगङ्गा नगरपालिका घोषणा गरिएको हो । मुख्यत वाणगङ्गा नदीको सिंचित क्षेत्र भएकै कारण यस नगरपालिकाको नामाकरण वाणगङ्गा नगरपालिका भएको हो ।

यस नगरपालिकाको पूर्व तर्फ रुपन्देही जिल्लाको सैनामैना नगरपालिका, पश्चिममा बुद्धभूमि र वाणगङ्गा नगरपालिका, उत्तरतर्फ अर्घाखाँची जिल्लाको सितगंगा नगरपालिका रहेको छ भने दक्षिणमा वाणगङ्गा नगरपालिका, शुद्धोधन र मायादेवी गाउँपालिका रहेका छन् । चुरे क्षेत्रसँग जोडिएको नगरपालिकाको भौगोलिक बनावट समथर रहेको छ । यो नगरपालिका जिल्ला सदरमुकाम तौलिहवादेखि उत्तर तर्फ १५ कि.मि को दुरीमा अवस्थित रहेको छ । यस नगरपालिकाभित्र बसोबास गर्ने जातजातीमा थारु, ब्राह्मण, क्षेत्री, गुरुङ, मगर, दलित, यादव र मुसलमान लगायतका जातजाती रहेका छन् । भौगोलिक रूपले समथर भूमी भएकोले यहाँ मुख्य गरी धान, मकै, गहुँ, तोरी, माछापालन, कुखुरा, मौरीपालन, पशुपालन लगायतका कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनहरू बढी हुने गरेको छ । प्राकृतिक सम्पदाको हिसाबले यस नगरपालिका कृषिको लागि उपयुक्त उर्वर माटोको धनी नगरपालिका हो भने यहाँका वन सम्पदा र अन्य प्राकृतिक सम्पदाहरूमा वाणगङ्गा नदी, कोठी नदी, जगदिशपुर ताल जस्ता प्राकृतिक सम्पदाहरूले यस नगरपालिकाको स्वरूपलाई सुन्दर बनाएका छन् ।

२.२ जनसाङ्ख्यिक विवरण

कुनैपनि स्थानको जनसङ्ख्या सो स्थानको विकासको साधन र साध्य दुवैको रूपमा रहेको हुन्छ । विकासका लागि आवश्यक आर्थिक र भौतिक साधनको परिचालन मानव श्रोतबाट नै हुने भएकाले विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दा यसको बनावटका विविध पक्षहरूको अध्ययन र विश्लेषण आवश्यक हुन्छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार २३,४८२ परिवार संख्या रहेको वाणगङ्गा नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ९७,११४ रहेको छ । जसमध्ये पुरुषको संख्या ४५,८२० र महिलाको संख्या ५१,२९४ रहेको छ ।

खण्ड - ३: तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण

३.१ नगरपालिकाको लै.स.सा.सको हालको अवस्था

यस नगरपालिकामा लै.स.सा.स परिक्षणको अभ्यास पहिलो पटक भएको भए तापनि लै.स.सा.स परिक्षण प्रति जनप्रतिनिधीहरू, कर्मचारीहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको चासो रहेको पाइयो। यस नगरपालिकामा कतिपय व्यवस्था प्रदेशकै नीति तथा कानूनलाई आधार मानेर गर्ने गरिएको छ। यहाँ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति तय गर्नका लागि निर्णय भइसकेको, नगरपालिकाको नयाँ बनेको भवन लै.स.सा.स मैत्री सोच र लक्ष्यका साथ तयार गरिएको, कार्यालयमा स्थानिय भाषा जान्ने तथा सांकेतिक भाषा विज्ञको व्यवस्था गरि सेवाग्राहीलाई सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था रहेको, कार्यालयमा लै.स.सा.स आचारसंहिता तयार गरि नगर प्रमुख, उपप्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको कार्यक्षमा टाँस गरि त्यस विषयमा सबै सेवाग्राही, जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूमा बुझाइमा एकरूपताका लागि पहल थालिएको, लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७, बाल समूह गठन तथा सहजिकरण निर्देशिका, २०७७, बाल उद्धार कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७, ज्येष्ठ नागरिक सेवा तथा मिलान केन्द्र (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७, ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण निर्देशिका, २०७६, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७६ निर्माण गरिएको जस्ता अभ्यासहरू भइरहेको पाउन सकिन्छ।

नगरपालिकामा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान संचालन गर्ने, नारी दिवस मनाउने लगायतका कार्यक्रमहरू निरन्तर संचालनमा रहेका छन् भने नगरपालिकाले नगरक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न जातजाती तथा भाषा भाषी र धार्मिक समुदायको मौलिक संस्कृति रितिरिवाज र परम्परागत ज्ञान सिपको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्नका लागि समुदाय विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, अपाङ्गता भएका, दलित, मुस्लिम, यौनिक अल्पसंख्यक, विपन्न, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, पिछडिएको वर्ग तथा समुहको आर्थिक तथा सामाजिक शसक्तिकरणको लागि क्षमता विकास, संरक्षण तथा मूलप्रवाहीकरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिने, कोष स्थापना गरि आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति लिएको छ।

यद्यपी यस नगरपालिकामा महिला, जनजाति, दलित, अपाङ्गता भएका तथा पछाडि पारिएका समुदायहरूलाई सिपमुलक तथा क्षमता विकासका क्षेत्रमा ठोस कार्यक्रमहरूको सुरुवाती चरणमा मात्र रहेका छन् साथै विभिन्न कार्यक्रम तथा समितीहरूमा महिला सहभागिता रहेको भएता पनि निर्णय प्रक्रियामा महिला सहभागिताको सकृयता भने न्यून रुपमा रहेको छ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्र फराकिलो साथै सुचकहरू स्पष्ट हुन नसक्दा नगरपालिकाले यस क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गर्नलाई गहकिलो कार्यक्रमहरू ल्याउन समेत टोल टोलमा यस विषयमा जनचेतना फैलाउन जरुरी रहेकोले आगामी दिनमा योजना तर्जुमाको समयमा योजनावद्ध तरिकावाट अगाडी बढ्न सके यस क्षेत्रमा उपलब्धिमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछ। यसका साथै नगरपालिकाले तय गरिसकेको लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी नीति अनुरूप नगरपालिकाका कार्यक्रमहरू अगाडी बढाउन सके अझ प्रभावकारी हुने सुनिश्चित छ।

३.२ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि सूचक र उपसूचक अन्तर्गत प्राप्ताङ्क

क्र स	सूचक तथा उपसूचकहरू	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	नीति, कानून, योजना	२०	१६.५
	➤ नीति र कार्यमा समावेशिता सहभागीता	८	६.५
	➤ योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	८
	➤ बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	२
२	संस्थागत व्यवस्था	२०	१८
	➤ कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	४
	➤ समावेशी कार्यप्रणाली	४	३
	➤ समिति उपसमिति र कार्यदलमा लैङ्गिक समानता र समावेशिता	४	३.५
	➤ वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	४
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	२०	१९
	➤ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	७.५
	➤ अनौपचारिक मुल्यमान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	३.५
	➤ कानुनी साक्षरता	४	४
	➤ विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	४
४	सेवा प्रवाह	२०	१६.५
	➤ पूर्वाधार विकास	४	३
	➤ प्रजनन स्वास्थ्य	४	२.५
	➤ शिक्षा कार्यक्रम	४	४
	➤ खानेपानी तथा सरसफाइ	४	४
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१५
	➤ सुशासन	४	२.५
	➤ उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	३.५
	➤ सूचना तथा संचार	४	३.५
	➤ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	४	२.५
६	➤ समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	३
	जम्मा	१००	८५

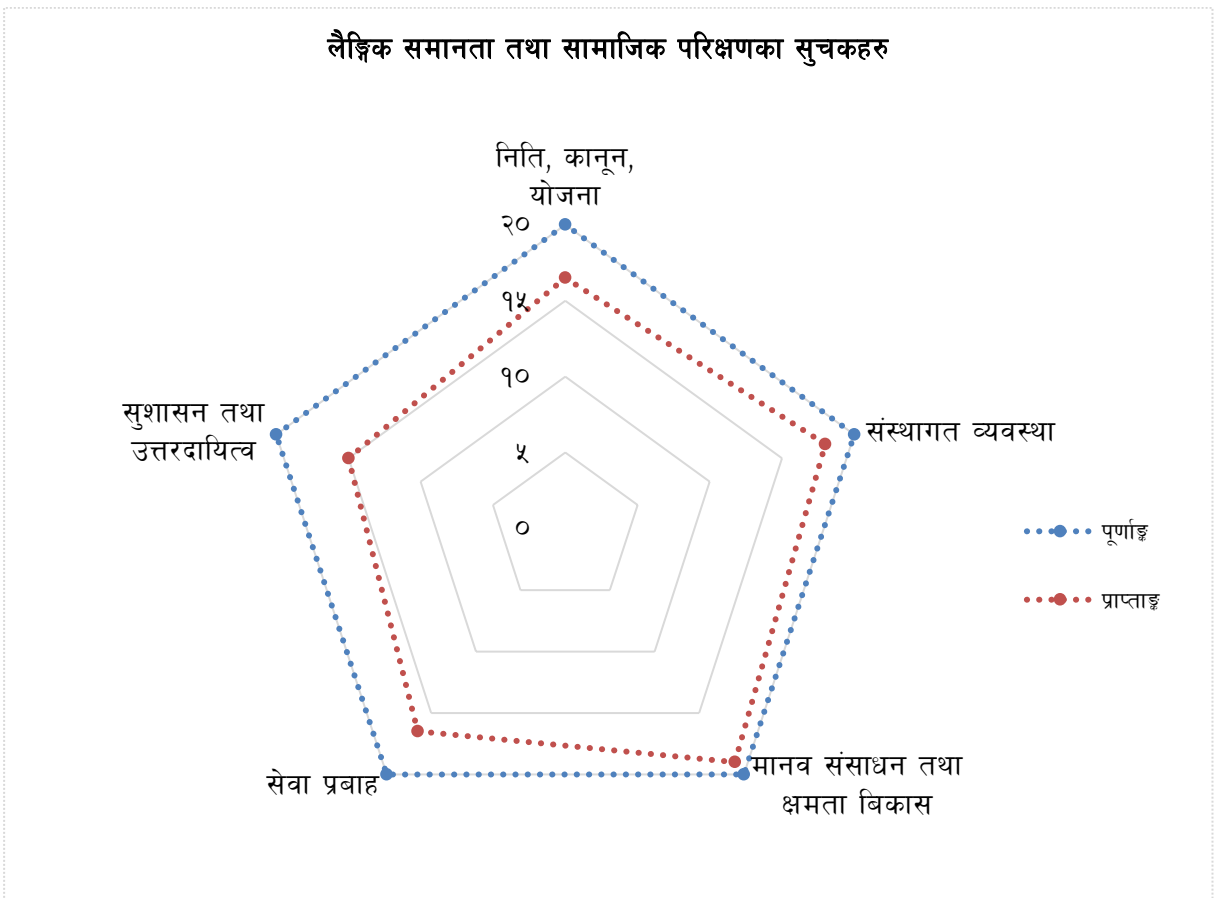
प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा सूचकहरूमाथी अध्ययन गर्दा यस नगरपालिकाले सूचक न. ३ अर्थात मानव संसाधन तथा क्षमता विकास अर्न्तगतका कार्यक्रमहरूमा सबैभन्दा बढि अङ्क प्राप्त गरेको छ भने सूचक न. ५ अर्थात सुशासन तथा उत्तरदायित्व अर्न्तगतका कार्यक्रममा सबै भन्दा कम १५ अङ्क प्राप्त गरेको छ । यसै गरि सूचक न. १ नीति कानून र योजनाले १६. ५, सूचक न .२ संस्थागत व्यवस्था ले १८, सूचक न. ४ सेवा प्रवाहले १६.५ अङ्क प्राप्त गरेको छ । बाँकी विस्तृत विवरण फारम अनुसूची १ मा रहेको छ ।

खण्ड - ४: तथ्याङ्कको अध्ययन तथा विश्लेषण

४.१ लै.स.सा.स विश्लेषणका औजारहरू

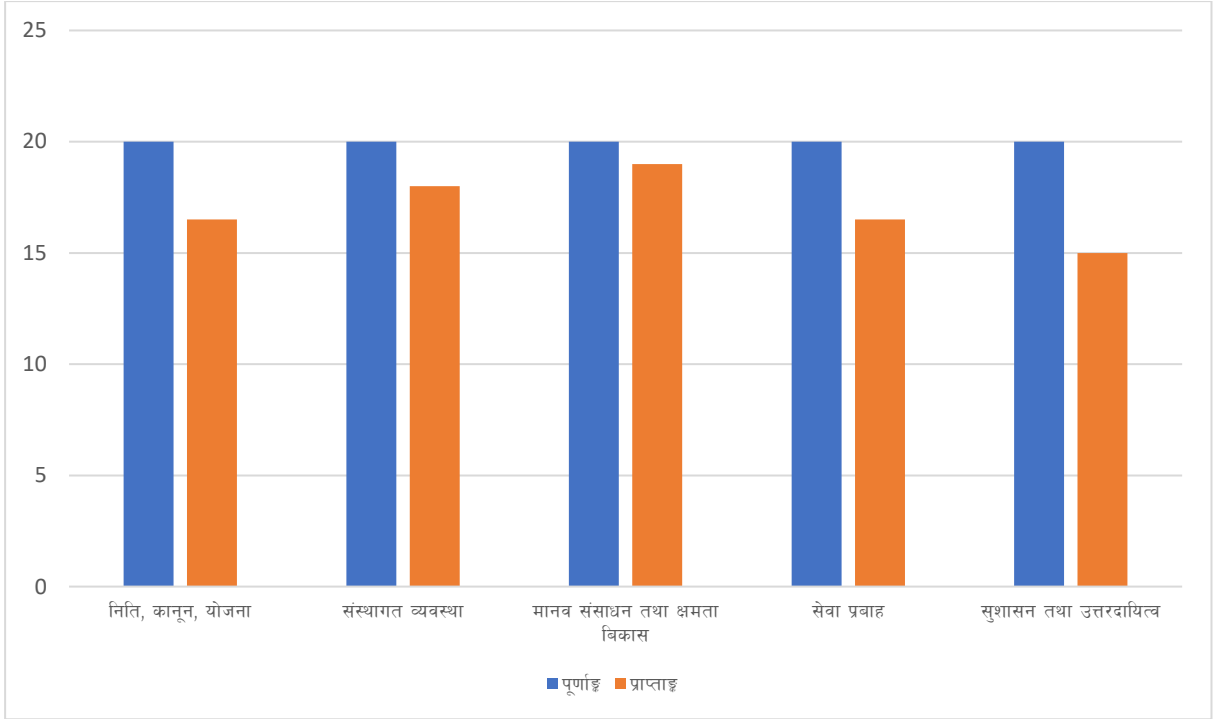
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको पक्षबाट वाणगङ्गा नगरपालिकाको संस्थागत, नीतिगत र कार्यक्रमको सूचकहरूलाई आधार मानी माकुरीजालो ग्राफ विधिबाट विश्लेषण
- वाणगङ्गा नगरपालिकाको लै.स.सा.सको क्षेत्रमा देखिएका सवल पक्ष र कमजोर पक्ष एवं अवसर तथा चुनौतिहरूको विश्लेषण ।

४.२ लै.स.सा.स परिक्षण सूचकहरूमा प्राप्त नतिजा माकुरी जालोमा प्रक्षेपण

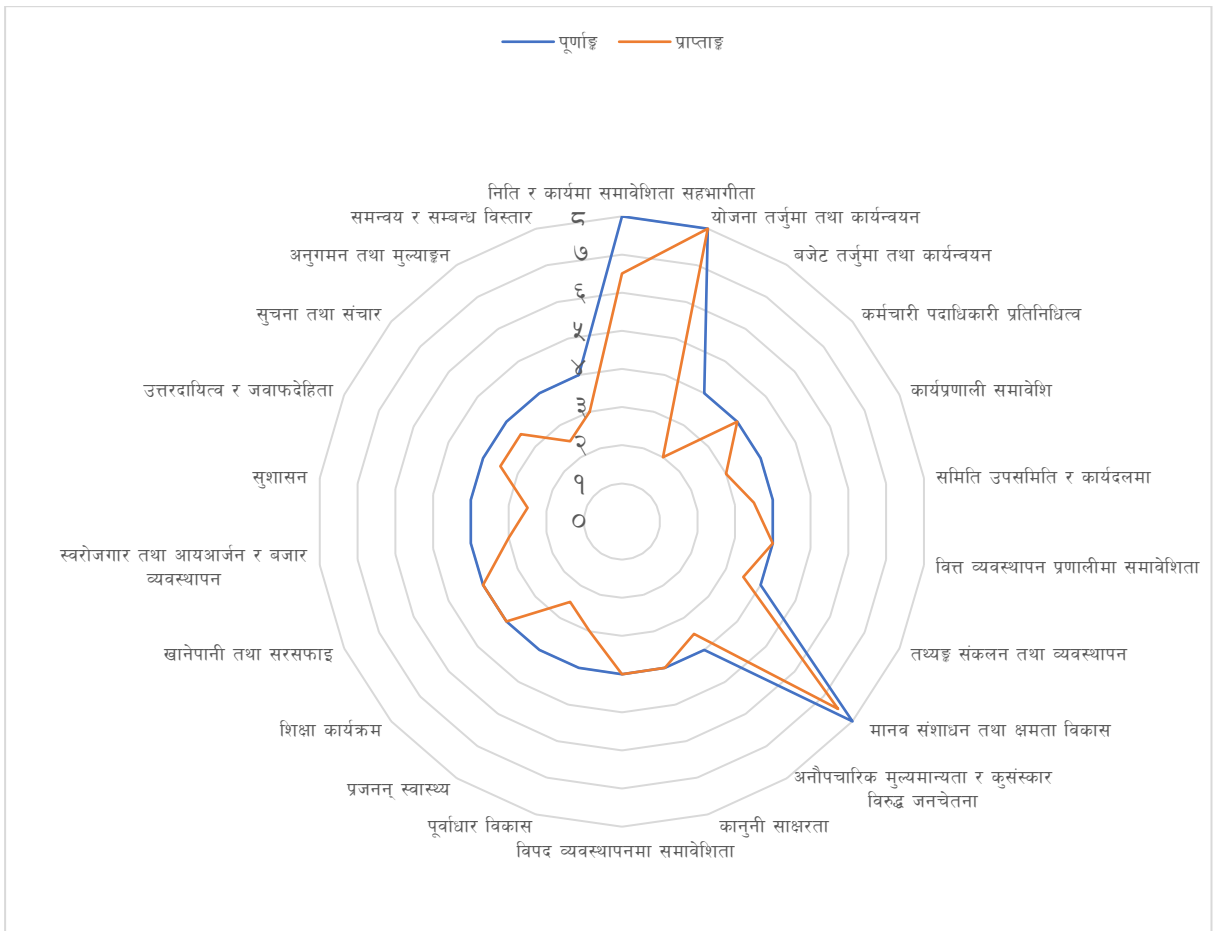

४.३ लै.स.सा.स परिक्षण सूचकहरूमा प्राप्त नतिजा स्तम्भ चित्रमा प्रतिबिम्ब

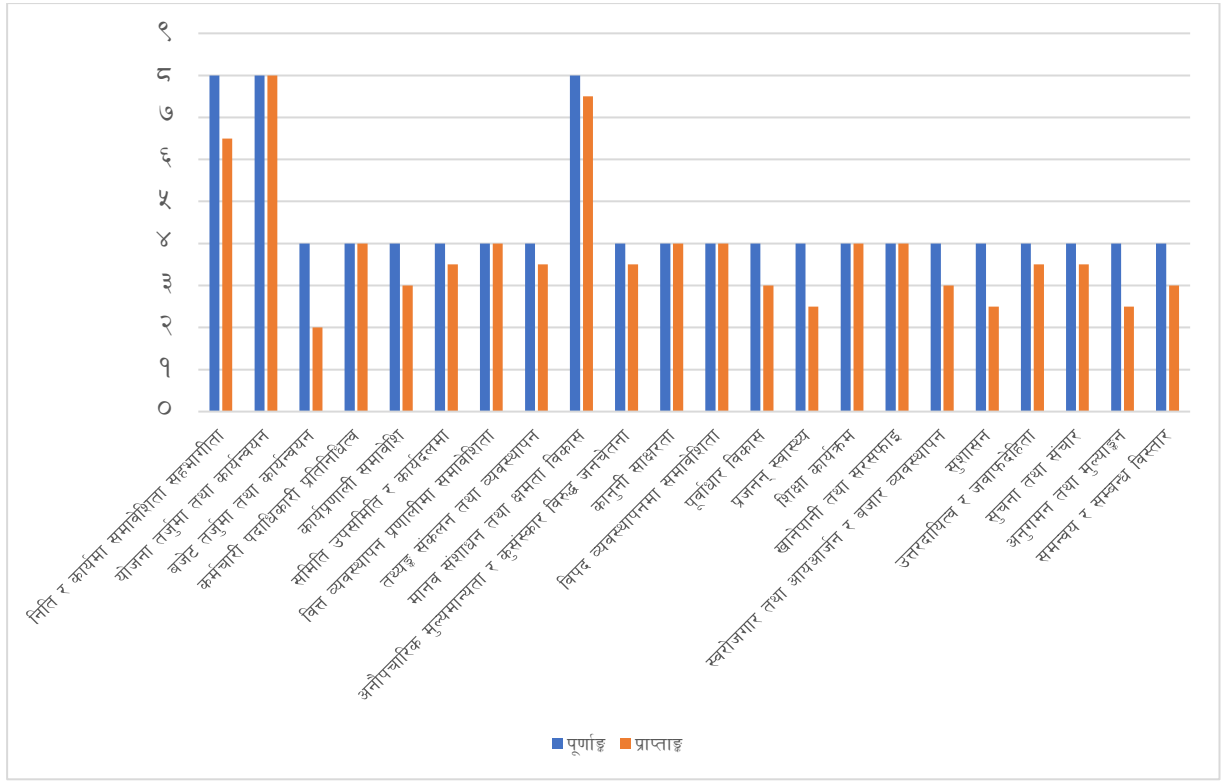
प्रस्तुत ५ वटा शिर्षक अर्न्तगतको माकुरी जालो माथी लैससास दृष्टिले अध्ययन गर्दा नगरपालिकाको कार्यसम्पादनमा सूचक नं. ३ अर्न्तगतका कार्यक्रमहरूमा राम्रो अभ्यास गरेको पाइयो भने सूचक नं. ५ अर्न्तगतका संचालित वा योजनामा रहेका कार्यक्रमहरूमा लैससासका सवालमा संवेदनशिल हुनु पर्ने अवस्था रहेको पाइयो । माकुरी जालोको रातो घेरामा प्रस्तुत प्राप्ताङ्कलाई निलो घेरामा प्रस्तुत पूर्णाङ्क सम्म पुऱ्याउनका लागि नगरपालिकाले आफ्नो कार्यसम्पादनमा राम्रो अर्थात् पूर्ण अङ्क प्राप्त सूचकहरू माथिका कार्यहरूलाई निरन्तरता दिदै कम अङ्क प्राप्त सूचकमाथि कार्ययोजना बनाइ अगाडी बढ्नलाई माकुरी जालोमा प्रस्तुत तथ्याङ्कले आधार प्रदान गर्दछ ।

४.४ लै.स.सा.स परिक्षण उपसूचकहरूमा प्राप्त नतिजा माकुरी जालोमा प्रक्षेपण

४.५ लै.स.सा.स परिक्षण उपसूचकहरूमा प्राप्त नतिजा स्तम्भ चित्रमा प्रतिबिम्ब

लैससास परिक्षणका ५ वटा सूचक अन्तर्गतका २२ ओटा उपसूचकहरूलाई माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्रमा प्रस्तुत गरि अध्ययन गर्दा योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता, कानूनी साक्षरता, शिक्षा कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई, लगायतका उपसूचकहरूमा पूर्ण अङ्क प्राप्त भएको छ भने बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा समावेशीता, प्रजनन स्वास्थ्य, पूर्वाधार विकास लगायतका उपसूचकहरूमा कम अङ्क प्राप्त भएको अवस्था छ ।

४.६ सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरू (SWOT Analysis)

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
नीति कानून र योजना			
हाललाई नगरपालिकाले अत्यावश्यक मानेका नीति, कानून, कार्यविधि तथा रणनीतिहरूको निर्माण गरेको	आगामी दिनमा बनाउने नीति, कानून तथा योजनाहरूको मस्यौदा तयार गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गरिनु पर्ने	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितकरणमा परेको समुदाय तथा लक्षित वर्गको सम विकासको कुरामा जोड दिने नीति पारित भइसकेको	बनेका नीतिहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न
नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण विकासका पक्षहरू समावेश गरिएको	महिला र पुरुषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको भएता पनि श्रम नीति तयार गर्नुपर्ने ।	नगरपालिकाको बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरि केहि प्रतिशत बजेट छुट्याउने गरेको ।	क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन पछि, व्यवहारिक रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन ।
लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष संचालनमा आएको	नगरपालिकाले लै.स.सा.स नीति कार्यान्वयनमा ल्याइ कार्यक्रमहरू तय गर्नुपर्ने		नीति निर्माण र बजेट निर्माणमा पूर्ण तादात्म्यता कायम नहुने परिपाटी ।
	नगरपालिकाले योजना तर्जुमाको चरणमा महिला तथा बञ्चितकरणमा परेका समुदायसँग छुट्टाछुट्टै छलफल गरि उनीहरूको व्यवहारिक तथा	आवश्यकता पहिचान गर्ने गरेको तथा टोल वस्ति स्तरको योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा सबै समुदायहरूसँग छुट्टाछुट्टै छलफल गर्ने प्रावधान रहेको	योजना निर्माणको चरणमा महिला तथा बञ्चितकरणमा परेका समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिताको सुनिश्चितता ।

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
	रणनीतिक आवश्यकता पहिचान गरेका योजना तर्जुमा गरिनु पर्ने		
बजेट तर्जुमा गर्दा टोल वस्तीमा गएर छलफल गरि योजना तर्जुमा गर्ने गरेको	दिगो विकासका लक्ष्यलाई स्थानियकरण गरि कार्यक्रमको तर्जुमा तथा लै.स.सा.स सम्बन्धि कर्मचारी तथा पदाधिकारीको क्षमता विकास गर्नुपर्ने	संघीय कानूनले व्याक्स्था गरे बमोजिम स्थानिय स्तरमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायमा हुने हिंसात्मक विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रबन्ध मिलाएको र लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष प्रभावकारी रुपमा संचालनमा ल्याएको	
	स्थानीय सरकारका क्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परिक्षण नियमित रुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गर्नुपर्ने		सामाजिक विकासको क्षेत्रमा भन्दा पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गर्दा बढि प्रभावकारी हुने भन्ने सोचलाई बदल्नु ।
संस्थागत व्यवस्था			
नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा समुदायस्तरका (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डकृत सूचना, तथ्याङ्कको संकलन तथा अद्यावधिक गर्नुपर्ने	स्थानिय सरकारले कर्मचारी र पदाधिकारिहरूको कार्य संचालनका लागि नीति, कानून र अभ्यास सम्बन्धि दस्तावेज भएको हुंदा कार्य संचालन गर्न सजिलो हुनु	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायको प्रमुख तथा निर्णायक तहमा प्रतिनिधित्व नहुनु

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि केहि प्रतिशत बजेटको व्यवस्था गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले महिला विकास, लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा पर्याप्त स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गर्नुपर्ने ।	नगरपालिकामा स्थानिय कर्मचारीको बाहुल्यता रहेको हुंदा स्थानीय समुदायको भाषा, चालचलन, संस्कृति बुझाईमा सहज हुनुका साथै सेवाग्राहीलाई सेवा लिन समेत सहज हुने ।	
नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउनेहरूको र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने गरेको ।		महिला तथा लक्षित समुदायका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूको लागि बजेट विनियोजन तथा समान सहभागिताको सुनिश्चित गरिएको ।	
नगरपालीकामा कर्मचारी पदपुर्ति गर्दा सबै जातजाती, वर्ग, लिङ्ग र समुदायको प्रतिनिधित्व हुनगरि समावेशी अवधारणा लागू गर्ने गरिएको ।		स्थानिय सरकारको कर्मचारी र पदाधिकारीहरूको कार्य संचालन लागि नीति, कानुन र अभ्यास सम्बन्धि दस्तावेज भएको हुंदा कार्य संचालन गर्न सहज हुनु	
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि गुनासोहरू सुनुवाइको लागि छुट्टै कार्यकक्षको व्यवस्था भएको			

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास			
कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको लागि लै.स.सा.स सम्बन्धि क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू गर्न सुरुवात भएको ।	लै.स.सा.स सम्बन्धि अन्तराष्ट्रिय सन्धी सम्झौता, अन्तराष्ट्रिय अभ्यासका सवालमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई तालिम तथा अभिमुखिकरण गरिनु पर्ने ।	लै.स.सा.स सम्बन्धि अभिमुखिकरण गरि कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू लै.स.सा.सको सवालमा सचेत रहेको ।	नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोतको कमी ।
महिला र वन्चितकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन गरेको		नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने सबै किसिमको हिंसा न्युनिकरण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्नु र त्यसको लागि उचित बजेटको विनियोज गर्ने अभ्यास हुनु ।	लै.स.सा.स तथा विभेद अन्त्यका लागि भएका अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता प्रति पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू न्यून जानकार हुनु ।
नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने सबै किसिमको हिंसा न्युनिकरण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्नको लागि उचित बजेटको विनियोजन गरेको ।		विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि रणनीति कार्यनीति सहितको कार्यविधि तयार तथा महिला तथा वन्चितकरणमा परेका समुदायको उपस्थितिमा विपद् सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलन तथा नक्सांकन हुने गरेको ।	
विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि तयार गरिएको			
महिला तथा वन्चितकरणमा परेका समुदायको उपस्थितिमा विपद्			

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
सम्बन्धि तथ्याडक संकलन तथा नक्सांकन हुने गरेको ।			
सेवा प्रवाह			
नगरपालिकाभित्र निर्मित भौतिक संरचनाहरू ड्रइड, डिजायन गर्दा अपाङ्गता, बाल, महिला मैत्री हुनुपर्ने प्रावधान सहित भवन तथा संरचना निर्माण निर्देशिका कार्यान्वयनमा रहेको ।	लै.स.सा.स मैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्ने नीतिलाई पूर्ण पालनमा जोड दिइनु पर्ने ।	नगरपालिकाभित्र निर्मित भौतिक संरचनाहरू ड्रइड, डिजायन गर्दा अपाङ्गता, बाल, महिला मैत्री हुनुपर्ने प्रावधान सहित भवन तथा संरचना निर्माण निर्देशिका कार्यान्वयनमा रहेको ।	लै.स.सा.स मैत्री पूर्वाधार निर्माणका लागि योजना माग गर्ने स्तर सम्म लै.स.सा.स मैत्री पूर्वाधार बारे जनचेतनामा कमि हुनु ।
परिवार नियोजन, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रमहरू लगायत महिलाको प्रजनन् स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालनमा रहनु ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि नीति बनाई प्रभाकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने ।	महिला स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा आउनु ।	
नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितकरणमा परेका समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक	महिला, गरिब र वञ्चितकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।	गुणस्तरिय शिक्षाको सुनिश्चितताको लागि प्रशस्त कार्यक्रमहरू हुनु	

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी सबैलाई गुणस्तरीय शिक्षामा पहुँचको लागि पहल गरेको ।			
नगरपालिका भित्रका बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिई महिला तथा बञ्चितकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरेको ।			
सुशासन तथा उत्तरदायित्व			
नगरपालिकाले सुशासन तथा जवाफदेहिताको लागि नियमित रूपमा कार्यक्रमहरूको सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र स्थानीय संचार माध्यम द्वारा सूचना प्रदान गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले संचालन गरेका योजना, तथा कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गर्ने अनुगमन तथा मुल्याङ्कन मापदण्ड तयार गर्नुपर्ने ।		महिला तथा पिछडिएका वर्गका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू लागु गरिएको तथा उक्त कार्यक्रमबाट सरोकारवालामा पुगेको लाभ, असर र प्रभावको उचित विश्लेषण नहुने ।
महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम,	लै.स.सा.सको सवालमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरूको प्रभाव मूल्यांकन गर्ने कार्यको थालनी गर्नुपर्ने ।		अनुगमन तथा मुल्याङ्कनबाट सिकेका सिकाईहरूलाई अर्को वर्ष लागु हुने

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू तथा जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गर्ने गरेको ।			योजना तथा कार्यक्रममा समावेश नहुनु ।
नगरपालिका, संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेको नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन, सहकार्य र समन्वय गर्ने गरेको ।			
लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच सञ्जालीकरण गरि सो क्षेत्रको विकासको लागि कार्यक्रमहरू गर्ने गरेको ।			

खण्ड - ५: लै.स.सा.स कार्ययोजना

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोर्न	
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
१. नीति, कानून, योजना								
२०	१७.५	१.१ महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकासका लागि लै.स.सा.स नीतिका आधारमा वार्षिक कार्यक्रमहरू तय गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	नगर कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	१ आ.व.	पर्ने	
		१.२ नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परिक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	नगर कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	१ वर्ष	पर्ने	
२. संस्थागत व्यवस्था								
२०	१८	२.१. नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरूको समानरूपमा ५० प्रतिशत प्रतिनिधित्वको लागि पहल गर्ने ।	सम्बन्धित शाखा तथा कार्यपालिका	नगर कार्यपालिका	सबै शाखाहरू	१ वर्ष		नपर्ने
		२.२ कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागि लै.स.सा.स आचारसंहिता बनाएर लागू गर्ने ।	प्रशासन शाखा	नगर कार्यपालिका	प्रशासन शाखा	१ वर्ष		नपर्ने
		२.३ नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समिक्षा सम्बन्धि कार्यका लागि गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा बञ्चितकरणमा परेको समुदायको हित हुने सवालमा सुझाव दिने परिपाटिको थालनी गर्ने ।	नगर उपप्रमुख तथा प्रशासन शाखा	नगर कार्यपालिका	प्रशासन शाखा र कार्यपालिका	१ वर्ष		नपर्ने

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोर्ने	
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
		२.४ नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना/तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्शाङ्कन गर्ने	रोजगार शाखा	कार्यपालिका	रोजगार शाखा	१ वर्ष		नपर्ने
३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास								
२०	१९	३.१ लै.स.सा.सका सवालसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय प्रावधानहरू, अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरू, सन्धि सम्झौताहरूका बारेमा जानकारी हुने गरी नगरपालिका स्तरिय तालिम सञ्चालन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका समिति	कार्यपालिका तथा सभा	महिला तथा बालबालिका शाखा	१ वर्ष	दक्ष जन शक्ति ५	
		३.२ लैंगिक हिंसारहित नगरपालिका घोषणा गर्नका लागि महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहिष्णुता अपनाएको लगायतका तथ्याङ्कहरू अद्यावधिक गर्दै लैजाने ।	महिला तथा बालबालिका समिति	कार्यपालिका	सबै वडा कार्यालयहरू	२वर्ष		नपर्ने
४. सेवा प्रवाह								
२०	१६.५	४.१ नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा लै.स.सा.समैत्री हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने ।	भवन तथा शहरी विकास शाखा तथा महिला विकास शाखा	कार्यपालिका	भवन तथा शहरी विकास शाखा	१ आ.व.		नपर्ने
		४.२ नगरपालिका लगायत नगरपालिका अन्तर्गतका सरकारी संरचनाहरू निर्माण गर्दा लै.स.सा.समैत्री हुने गरी निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिने ।	भवन तथा शहरी विकास शाखा तथा महिला विकास शाखा	कार्यपालिका	भवन तथा शहरी विकास शाखा	१ आ.व.		नपर्ने
		४.३ नगरपालिकाले महिला तथा बच्चिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जाको प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गर्ने ।	योजना शाखा तथा सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	योजना शाखा	१ आ. व	पर्ने	

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोर्न	
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
		४.४ महिला, गरिब र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहयोग गर्ने कार्यक्रमलाई प्रोत्सहान दिने र न.पा.बाट थप दायित्व आवश्यक परेमा सहयोग गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा तथा महिला बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	स्वास्थ्य शाखा	आगामी आव	पर्ने	
५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व								
२०		५.१ नगरपालिकाले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार विरुद्ध शुन्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुहदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	प्रशासन विद्येयक समिति	कार्यपालिका	प्रशासन शाखा	२ आ.व.	पर्ने	
		५.२ नगरपालिकामा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न वर्ग, अपांगता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायतलाई लक्षित गरी जनचेतना अभिवृद्धि हुने किसिमका कार्यक्रमहरू गर्ने ।	महिला विकास शाखा तथा योजना शाखा	कार्यपालिका	कार्यपालिका	दोश्रो चौमासिक	पर्ने	
		५.३ कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको यकिन गर्ने ।	महिला विकास शाखा	कार्यपालिका	महिला विकास शाखा तथा योजना शाखा	आ व ८०/८१ भित्र		नपर्ने
		५.४ लै.स.सा.स विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जालिकरण गरी कार्ययोजना बनाई कार्य सुरुवात गर्ने ।	महिला विकास शाखा तथा सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	महिला विकास शाखा तथा सामाजिक विकास शाखा	अर्को आ.व. भित्र		नपर्ने

खण्ड - ६: मुख्य उपलब्धी, निश्कर्ष र सुभावहरू

६.१ मुख्य उपलब्धिहरू

- लै.स.सा.सको विकासका लागि मार्ग प्रशस्त भएको ।
- दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि ध्यानाकर्षण भएको ।
- लै.स.सा.स मैत्री पूर्वाधार विकासमा ध्यानाकर्षण बढेको ।
- नगरपालिकाले सामाजिक विकासका क्षेत्रको कार्यविस्तार गर्ने सोच बनाएको ।
- नगरपालिकाले तयार गरेको लै.स.सा.स नीतिलाई कार्यक्रम तय गरि अगाडी बढाउन मद्दत पुगेको ।
- नगरपालिकामा लै.स.सा.सको विषय प्रति चासो बढेको ।
- लै.स.सा.सका ५ वटा शिर्षक २२ वटा उपशिर्षक तथा १०० वटा कार्यसूचक माथिको स्वमूल्याङ्कन र छलफल पश्चात नगरपालिकाले नीतिगत रूपमा प्राथमिकताका आधारमा योजना बनाइ कार्यविस्तार गर्ने प्रतिबद्धता गरेको ।
- सम्पन्न गरिएका कार्यहरूको विवरण (खण्डकृत तथ्याङ्क) अद्यावधिक गर्न विषेश जोड दिने विषयमा समुह छलफल भएको ।

६.२ निष्कर्ष तथा सुभावहरू

- नगरपालिकाको दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, परिकल्पना, नीति, कार्यनीति तथा रणनीति रहेको छ र त्यही अनुरूपले वार्षिक योजनामा जिल्लाको कार्यक्रम तथा बजेट विकासको सुरुवात भएको छ ।
- पदाधिकारी एवम् कर्मचारीहरूलाई लैससास अवधारणा सम्बन्धि क्षमता विकास कार्यक्रम गर्ने ।
- लै.स.सा.स सम्बन्धि तालिमका लागि प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम दिनुपर्ने ।
- अनुगमन समितिमा ३३ प्रतिशत महिलाको सहभागिता सुनिश्चित भए तापनि कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्दा कार्यक्रमबाट लक्षितवर्गले प्राप्त गरेको लाभ र ती वर्गहरूमा कार्यक्रमले पारेको असर र प्रभावको लेखाजोखा तथा विश्लेषण हुनु पर्ने ।
- सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्दा खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानी योजना तर्जुमा गरिनुपर्ने ।
- संघिय सरकारका लैङ्गिक तथा सामाजिक विकासका नीति र प्रतिबद्धताहरूको अभि कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण बजेट विनियोजन गरि कार्यान्वयनमा जोड दिने ।
- लै.स.सा.ससँग सम्बन्धित भएर गरिएका कार्यहरूको तथ्याङ्क राख्ने ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: लैससास परिक्षणको लेखाजोखा फारम

नोट: मूल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक प्रदान गरिएको थियो । विद्यमान स्थिति तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिएको मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गरिएको थियो ।

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशिता सहभागिता	८	१.१.१	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन आँसक रुपमामात्र समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने नगरेको ।	नगरपालिकाले स्वीकृत गरेका नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू र स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू । यस सम्बन्धि निर्णय फाइलहरू ।

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२				१.१.२	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लै.स.सा.सको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरि सुनिश्चित गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लै.स.सा.सको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे हरेक दस्तावेजमा लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लै.स.सा.सको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे आँसिकरूपमा (केही दस्तावेज) मात्र लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लै.स.सा.सको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको सम्बन्धमा कुनै दस्तावेज उपर लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने नगरेको	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना का दस्तावेजहरू र लेखाजोखा सम्पन्न भएको प्रमाणित गर्ने कागजातहरू र समिति, शाखा, महाशाखा, कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरू।
३				१.१.३	नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू समावेश भए/नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू समावेश भएको ।	नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू आँसिक रूपमामात्र समावेश भएको ।	नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू समावेश नभएको ।	नगरपालिकाका स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरू, स्थानीय राजपत्र ।
४				१.१.४	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लै.स.सा.स परीक्षण	०-१	०.५	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास,	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास,	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास तथा

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					गर्ने अलग्गै नीतिहरू छन् । छैनन् ? (स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरे/नगरेको ।			लै.स.सा.स परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति, स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरेको ।	सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लै.स.सा.स परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति भएको तर स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था नगरेको ।	सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लै.स.सा.स परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरेको ।	लै.स.सा.स तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू, स्थानीय राजपत्र
५				१.१.५	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको/नराखिएको ।	०-१	१	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको ।	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने सिमित प्रावधान मात्र राखिएको ।	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नराखिएको ।	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र तिनको लै.स.सा.स दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज तथा स्थानीय राजपत्र ।
६				१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको ।	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि	महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू र महिला तथा

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								सोहि अनुरूप कार्यान्वयन हुने गरेको ।	हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	हुनेहिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको ।	वञ्चितीमा परेका समुदायहरूको स्वयम बनाइहरूको दस्तावेज
७				१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे/नरहेको ।	०-१	०	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधानमात्र रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नरहेको।	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण
८				१.१.८	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे/नरहेको	०-१	१	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरू रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको।	नगरपालिकाको श्रम नीति तथा कानून, दस्तावेज र समीक्षा प्रतिवेदन ।

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९		योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको	०-१	१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरिएको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि आँसि नीति, रणनीति, कार्यक्रम रहेको तर सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम, लक्ष्य तथा उपलब्धी सम्बन्धि आवधिक प्रतिवेदन
१०				१.२.२	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा केहि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण गरि कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा कुनै पनि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण नगरेको तथा कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने नगरेको ।	नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, तथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन /पार्श्वचित्र /प्रोफाईल, बजेट सीमा, वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम
११					१.२.३	नगरपालिकाको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट	०-१	१	नगरपालिकाले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा सबै लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरेको र	नगरपालिकाले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता	नगरपालिकाले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा कुनैपनि लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरे/नगरेको			लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकतामा पर्ने गरेको	हुने गरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकतामा पर्ने गरेको ।	नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकतामा पर्ने नगरेको ।	स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१२				१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा निरन्तर (सबै योजना तर्जुमाका सबै चरणमा सधैं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा कहिले काहिं मात्र (केहि योजना तर्जुमाका केहि चरणमा, कहिलेकाहिं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने नगरेको	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३				१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए/नगरिएको ।	०-१	१	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार सबै कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको ।	महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन आवश्यकत पहिचान प्रतिवेदन । वार्षिक विकास कार्यक्रम

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१४				१.२.६	नगरपालिकाले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको साथै बजेट विनियोजन पनि गर्ने नगरेको ।	दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)
१५				१.२.७	नगरपालिकाका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बने/नबनेको ।	०-१	१	नगरपालिकाका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष / निर्दिष्ट लाभ पुग्नेगरी बनेको ।	नगरपालिकाका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई अप्रत्यक्ष / सहयोगी हुने गरी बनेको ।	नगरपालिकाका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभ पुग्नेगरी नबनेको ।	नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६				१.२.८	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए/नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए/नदिएको ।	०-१	१	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिएको ।	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको तर मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी नदिईएको	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी पनि नदिईएको	उपभोक्ता समितिको गठन सम्बन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१७		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसंग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिए/नगरिएको ।		१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसंग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत केहि लक्षित वर्ग र समुदायसंग केहि कार्यक्रममा छलफल (विश्लेषण)गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसंग छलफल (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी दस्तावेज लक्षित समुहसंग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका
१८				१.३.२	नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए/नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको र सोको कार्यान्वयन भएको ।	नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको तर सोको कार्यान्वयन नभएको ।	नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था नगरिएको र सोको कार्यान्वयन नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लै.स.सा.स परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
१९					१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश	०-१	०	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					गरिए/नगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।			समावेश गरेको र सो को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	वार्षिक योजनामा समावेश भएपनि र सो को आंशिकरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	बजेट व्यवस्था हुने नगरेको ।	
२०				१.३.४	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए/नगरिएको ।	०-१	१	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको ।	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम आंशिकरूपमा संचालन गर्न गरिएको ।	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने नगरिएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम लै.स.सा.स परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
२१	संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भएको ।	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व भएको ।	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/कर्मचारी) को नामावली
२२				२.१.२	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक	०-१	१	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्वन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्वन्धी

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/ नलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको ।			समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भएको ।	लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन नभएको ।	लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति नलिएको ।	निर्णय अभ्यास सम्बन्धी दस्तावेज
२३				२.१.३	नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशीक रूपमा समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समावेश नगरि भए कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	संस्थागत व्यवस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सम्बन्धी दस्तावेज) संगठन संरचना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि ।
२४				२.१.४	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो	०-१	१	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा	सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिए/नगरिएको ।			प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिएको ।	परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तर उक्त नीति कार्यान्वयन नगरिएको ।	परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति नलिएको ।	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागि छनौटका आधारहरू
२५		कार्यप्रणाली समावेशी	४	२.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	०-१	०.५	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति नरहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति सम्बन्धी दस्तावेज वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
२६				२.२.२	नगरपालिकामा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ/छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त	०-१	१	नगरपालिकामा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको	नगरपालिकामा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति	नगरपालिकामा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था नरहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति	संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्बन्धी निर्णयहरू

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					र जिम्मेवारी किटान सहित गरे/नगरेको ।			व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको ।	वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको ।	वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था नगरिएको) ।	
२७				२.२.३	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरेको ।	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धि आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धि आचार संहिता नरहेको ।	आचार संहिता दस्तावेज निर्णय पुस्तिका
२८				२.२.४	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/नभएको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरोनगरेको ।	०-१	१	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल समावेशी भए	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल	कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको उपस्थिति निर्णय पुस्तिका अनुगमन प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								नभएको अनुगमन गरेको ।	समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको ।	समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको ।	
२९		समिति, उपसमिति र कार्यदल प्रतिनिधित्व	४	२.३.१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे/नरहेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा आंशिक प्रतिनिधित्व हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था नरहेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संरचना-दस्तावेज उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका
३०				२.३.२	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाए/नपाएको	०-१	१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाएको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन नपाएको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका सुझाव समेटिएको प्रतिवेदन निर्णय प्रमाणिकरण पुस्तिका

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३१				२.३.३	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण र सुझाव केहीपनि दिने नगरेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन
३२				२.३.४	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन आंशिक हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने नगरेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदन वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३३		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता	४	२.४.१	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको।	०-१	१	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भएको।	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरीएको तर कार्यान्वयन नभएको।	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी कुनै पनि कोष स्थापना नभएको।	आर्थिक ऐन कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज कोष संचालन कार्यविधी कोष सम्बन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण
३४				२.४.२	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको।	०-१	१	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेको।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको तर उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था नभएको।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
३५					२.४.३	नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य	०-१	१	नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति	नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि	नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।			लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको र सो अनुसार कार्य भएको ।	आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको तर सो अनुसार कार्य नभएको ।	आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था नभएको	कर्मचारीको कार्यविवरण
३६				२.४.४	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने गरेको/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने गरेको ।	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको तर कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने नगरेको ।	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम समावेशी सूचना प्रणाली संचालन सम्बन्धी दस्तावेज सो अनुरूप संचालित प्रणाली र प्रणालीको प्रतिवेदन ।
३७		तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन गरेको तर अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुगत विवरण (गाउँ/नगर प्रोफाइल) ।

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३८				२.५.२	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान एवं छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	खण्डकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुगत विवरण र नक्शांकन (गाउँ/नगर प्रोफाईल) ।
३९				२.५.३	नगरपालिकाले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आंशिकरूपमा मात्र आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय पार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्याङ्क तथा सूचनाको विवरण आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज ।
४०				२.५.४	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्याङ्क अध्यावधिक नगरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक नगरेको ।	पञ्जिकरण सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेख अध्यावधिक लाभग्राहीहरूको विवरण व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए/नआएको ।	०-१	१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	क्षमता विकास कार्ययोजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, खर्च गर्ने कार्यविधि
४२			३.१.२	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कर्मचारी/लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कर्मचारी/लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेको ।	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कर्मचारी / लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम लिए पनि तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कर्मचारी / लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण सहभागीको छनौट आधार वार्षिक विकास कार्यक्रम	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४३				३.१.३	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिए/नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको	०-१	१	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम म्यानुल तालिम मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रदिवेदन
४४				३.१.४	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-१	१	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भएको	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन भएपनि कार्यक्रम संचालन नभएको	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन नभएको तथा कार्यक्रम संचालन नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन क्षमता विकास कार्ययोजना तालिम मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४५				३.१.५	नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भए/नभएको	०-१	१	नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भएको	नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही जनशक्ति भएको	नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने जनशक्ति नै नभएको	विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/पदाधिकारीको विवरण विषयगत तालिम प्राप्त जनशक्ति विवरण स्थानीय स्तरमा प्राप्त विज्ञहरूको सुची(रोष्टर)
४६				३.१.६	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	०-१	१	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको तर ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था नगरेको	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था नभएको	संगठन संरचना कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण
४७				३.१.७	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको	०-१	१	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको तर सो कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम नरहेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनौटका आधारहरू वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४८				३.१.८	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धि बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/नगरेको	०-१	०.५	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धि बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका सबै पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको र सोको अभिमुखीकरण गरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धि बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका केहि पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको तर सोको अभिमुखीकरण नगरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धि बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी नभएको र साथै सोको अभिमुखीकरण पनि नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण समुहगत सर्वेक्षण प्रतिवेदन
४९		अनौपचारिक मूल्या, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने केहि कार्यक्रमका लागि मात्र बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन नै नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	०.५	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तथा महिला हिंसाका घटना नघटेको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तर महिला हिंसाका घटना गत वर्षको तुलनामा कम घटेको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटनामा गत वर्षको तुलनामा कमी नआएको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा गरेको मिति महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति न्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											सम्बन्धी उजुरी दर्ता संख्या तथा सो सम्बन्धी वार्षिक प्रगति विवरण
५१				३.२.३	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको	०-१	१	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने केही हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५२				३.२.४	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन केही कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन	०-१	१	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार	वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको			व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरेको	सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूमध्ये आंशिकरूपमा मात्र अभिमुखीकरण गरेको ।	सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा कुनै पनि अभिमुखीकरण नगरेको	सहभागीहरूको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५४				३.३.२	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरे/नगरेको	०-१	१	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखमध्ये केहीलाई मात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कसैलाई पनि कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५५				३.३.३	नगरपालिकाका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकाका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	नगरपालिकाका केहि वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	नगरपालिकाका कुनैपनि वडामा महिलाको लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५६				३.३.४	नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट उनीहरू लाभान्वित भए/नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ८०% भन्दा बढी सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा बढी सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा कम सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	तालीम पूर्वको परीक्षा (Pre test) र तालीम पश्चात परीक्षा (उयकत तभकत) प्रतिवेदन वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अनुशिक्षण कार्यक्रमको विषयवस्तु

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५७		विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरे/नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/नराखेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखेको ।	नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको तर यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श नगर्नुका साथै यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति तथा कार्यविधि परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
५८			३.४.२	स्थानीतहमा विपद् सम्बन्धि तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीतहमा विपद् सम्बन्धि तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको ।	स्थानीतहमा विपद् सम्बन्धि तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखेको तर सो अनुरूप आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीतहमा विपद् सम्बन्धि तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क नराखनुको साथै आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीयतहको विपद् व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी दस्तावेज विपत् प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											राहत वितरणको सूची ।
५९				३.४.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	१	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी नगराउनुको साथै उनीहरूलाई प्राथमिकतामा नराखेको ।	प्राथमिकता दिईएका आधारहरू तथा सहभागी विवरण विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६०				३.४.४	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा सधै महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा कहिलेकाहींमात्र महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने नगरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधी विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन निर्णय पुस्तिका उपस्थिति विवरण

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधार विकास	४	४.१.१	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संवेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संवेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरेको ।	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संवेदनशील संरचनाको प्रावधान आंशिकरूपमा मात्र हुने गरेको ।	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संवेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने नगरेको ।	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संवेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, तथा लागत अनुमान
६२				४.१.२	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धि भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक	०-१	०	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धि भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धि भवन र	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धि भवन र	नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धि भवन र

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरे/नगरेको ।			महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरेको ।	अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा आंशिकरूपमा मात्र महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट निर्माण गरेको ।	अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट उपयुक्त हुने गरी निर्माण नगरेको ।	ड्रइड, डिजायन, तथा लागत अनुमान संरचनाको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनहरू स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन ।
६३				४.१.३	नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लिनथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरे/गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लिनथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको ।	नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लिनथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको भएतापनि सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने नगरेको ।	नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लिनथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृती दिने नगरेको	नगरपालिकाबाट स्वीकृत ड्रइड, डिजाइन, तथा नक्शा भवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्बन्धी स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६४				४.१.४	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदाय सबैलाई समेटेी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई आंशिकरूपमा मात्र समेटेनेगरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटेी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन नगरेको ।	प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन समेत गरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरेको तर सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदन
६६				४.२.२	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई	०-१	०.५	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक	अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरेको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।			लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेको र सो को कार्यान्वयन समेत भएको ।	स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेता पनि र सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको ।	स्तनपान कक्ष संचालन सम्बन्धी निर्णय शाखागत कार्य विवरण अनुगमन प्रतिवेदन
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरू) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू सबै वडाहरूमा संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि केहि कार्यक्रमहरू केहि वडाहरूमा मात्र संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन सम्पन्न कार्यक्रम संख्या, पटक तथा सहभागी संख्या, कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
६८				४.२.४	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था	०-१	०	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र	आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।			व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन पनि गरेको ।	सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरेता पनि सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था नगरेको	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको र सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भएको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको तर सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना नभएको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध नमिलाएको ।	विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्बन्धी निर्णय विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर अध्ययन प्रतिवेदन
७०				४.३.२	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको ।	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका केही बालबालिकाहरूलाई मात्र दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका बालबालिकाहरूलाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन निर्देशिका बालबालिक छनौटका आधारहरू तथा निर्णय कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।		
७१				४.३.३	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू (जस्तै: अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	१	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए तापनि सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम नभएको ।	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन निरक्षर महिला सम्बन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरू तथा सम्वद्ध निर्णय
७२				४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे/नगरेको	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था गरेको तर यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको।	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था नगर्नुको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरू विद्यालयको वार्षिक योजना स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७३		खानेपानी तथा सरसफाई	४	४.४.१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध आंशिकरूपमा गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालय लगायत साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७४			४.४.२	नगरपालिकाको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाई अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाई अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	नगरपालिकाको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाई अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको तर स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको ।	नगरपालिकाको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाई अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्वन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											सहभागिताको अवस्था, आदि ।
७५				४.४.३	नगरपालिकाका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	नगरपालिकाका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम केही गाउँ वस्तीहरूमा मात्र सञ्चालन हुने गरेको ।	नगरपालिकाका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम कुनै पनि गाउँ वस्तीहरूमा सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि । जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन, आदि ।

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७६				४.४.४	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरेको ।	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए तापनि ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने नगरेको ।	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत नभएको	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि ।
७७		स्वरोजगार तथा आय अर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.५.१	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक,	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक,	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								गरी कार्यान्वयन गरेको ।	आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश नगरेको ।	
७८				४.५.२	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरेको ।	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७९				४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिए तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति नलिएको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण सहभागी छनौटका आधार कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन (प्राविधिक विषय, संचालन अवधि, सामाजिक

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											परिचालक तथा प्राविधिकको संख्या)
८०				४.५.४	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०.५	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति रहेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति रहे तापनि सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति नहरेको ।	सहकारी संस्था प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको वा तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरेको तर सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छा अनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा जारी गरेका नीति तथा कानून सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णयहरू निर्णय प्रक्रिया तथा कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८२				५.१.२	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निशपक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निशपक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरेको ।	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निशपक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो वमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निशपक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति नलिएको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८३				५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	०	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय भए तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने नगरेको	स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४				५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्न	०-१	१	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।			कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरेको ।	अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन नगरेको ।	कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८५		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	५.२.१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा संचालित सबै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले आंशिकरूपमा केहि कार्यक्रमको मात्र सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले कुनैपनि कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८६				५.२.२	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका	०-१	१	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण,

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					सदस्यको उपस्थिति रहने गरे/नगरेको			समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरेको	समुहका केही व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको कहिलेकाहीं मात्र उपस्थिति रहने गरेको	समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने नगरेको	व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८७				५.२.३	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा प्रश्न उठ्ने गरे/नगरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नउपर नगरपालिकाबाट सम्बोधन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरूको अभिलेख राखी सम्बोधन हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरूको अभिलेख राखे तापनि सम्बोधन हुने नगरेको ।	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरूको अभिलेख राख्ने र सम्बोधन गर्ने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन
८८				५.२.४	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए/नल्याएको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत नै नगरेको ।	स्वीकृत आचार संहिता आचार संहिताको पालना सम्बन्धी

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									तापनि कार्यान्वयनमा नल्याएको ।		अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।
८९		सूचना तथा संचार	४	५.३.१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे/नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरेको ।	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे तापनि महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटका सम्बन्धमा सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको ।	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गर्ने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका
९०				५.३.२	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे तापनि स्थानीय भाषामा गर्ने नगरेको ।	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम स्थानीय भाषाका प्रसारित सामाग्रीहरूको अभिलेख कार्यक्रम प्रगति विवरण
९१					५.३.३	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छपा	०-१	१	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छपा	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो,	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो,

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको			लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	एफ.एम, छपा लगायत श्रव्यदृश्य मध्ये केही माध्यमद्वारा मात्र लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	एफ.एम, छपा लगायत श्रव्यदृश्य जस्ता कुनैपनि माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रसारित सामाग्रीहरूको अभिलेख तथा विवरण कार्यक्रम प्रगति विवरण
९२				५.३.४	नगरपालिकामा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	०.५	नगरपालिकामा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	नगरपालिकामा महिला लगायत केही लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	नगरपालिकामा महिला लगायत कुनैपनि लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतनामा वृद्धि नभएको ।	सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (एचभ तभक्त बलम एकत तभक्त) कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन । स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९३		अनुगमन तथा मूल्यांकन	४	५.४.१	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सकेको ।	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट केही लक्षित वर्ग तथा समुदायले मात्र लाभ लिन सकेको ।	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन
९४				५.४.२	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	०	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धि सबै कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरेको ।	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव आशिकरूपमा मात्र विश्लेषण गरेको ।	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कुनैपनि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण नगरेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९५				५.४.३	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरेको ।	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर कहिलेकाहीं केही कार्यक्रममा मात्र छलफल हुने गरेको ।	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा कहिल्यैपनि छलफल हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सहभागी छनौटका आधार उपस्थिति पुस्तिका समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन
९६				५.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणका केही विषयवस्तुलाई मात्र सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार नगरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम
९७		समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	५.५.१	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा आंशिकरूपमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण नगरेको ।	नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संघ र प्रदेश सरकारका सम्बद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची संघ र प्रदेश सरकारका कार्यक्रममा नगरपालिकाको सहभागिता र समंगलनता सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन ।
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा २ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भइ कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा १ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण नभएको ।	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था सञ्जाल निर्माणको निर्णय छलफलको निर्णय पुस्तिका
९९				५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धि	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का अधिकांश प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केही प्रतिनिधिहरूलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम संजालका प्रतिनिधिहरूको विवरण क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे/नगरेको ।			सम्बन्धि क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	विकास सम्बन्धि क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान नगरेको ।	
१००				५.५.४	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धि राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धि राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्धि राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन नगरेको ।	वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण

अनुसूची २: लै.स.सा.स परिक्षण कार्यशालामा उपस्थित सहभागीहरूको विवरण

qm ;	नाम	पद	सम्पर्क न.	इमेल	लिंग			सामाजिक समावेशीकरण							
					म	पु	अन्य	बा क्षे	जनजाती तराइ तथा पहाड	दलित तराइ तथा पहाड	मधेसी	मुस्लीम	अन्य	अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरू	
1	मंगल प्रसाद थारु	नगर प्रमुख	9857054020			✓									
2	चक्रमणी अर्याल	उप प्रमुख	9857054032			✓									
3	बासुदेव खनाल	प्र. प्र. अ.	9857087111	bangnagamun@gmail.com		✓									
4	खिम बहादुर जि. सी.	शा. अ.	9857050113			✓									
5	केशव राज भट्टराई	शा. अ.	9857054330			✓									
6	शान्तराज आचार्य	योजना अधिकृत	9857051094			✓	✓								
7	सुरज घिमिरे	इन्जिनियर	9857070574			✓	✓								
8	सुनिल श्रेष्ठ	इन्जिनियर				✓									
9	सन्तोष भुषाल	कृषि अ.	9847284700			✓	✓								

qm ;	नाम	पद	सम्पर्क न.	इमेल	लिङ्ग			सामाजिक समावेशीकरण						
					म	पु	अन्य	बा क्षेत्र	जनजाती तराई तथा पहाड	दलित तराई तथा पहाड	मधेसी	मुस्लीम	अन्य	अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरू
10	मिलन पोखेल	सूचना प्र. अ.	9867134228			✓								
11	सुसिला पन्त	म. वि. नि.	9857057861		✓			✓						
12	सविता थापा	स. इन्जिनियर	9867014296		✓			✓						
13	लक्ष्मी पौडेल	सहायक पाचौँ	9847166672		✓									
14	सन्तोष व. थापा	सहायक पाचौँ	9847544471			✓		✓						
15	हरिना गाह	स. म. वि. नि.	9867326670		✓									
16	महेश भट्टराई	स. ल. प.	9863249400			✓								
17	दुर्गा पोखरेल	स्टाफ नर्स	9867326940		✓									
18	अनन्त पोखेल	लेखापाल	9867545473			✓								

qm ;	नाम	पद	सम्पर्क न.	इमेल	लिङ्ग			सामाजिक समावेशीकरण							
					म	पु	अन्य	बा क्षेत्र	जनजाती तराई तथा पहाड	दलित तराई तथा पहाड	मधेसी	मुस्लीम	अन्य	अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरू	
19	सन्त प्रसाद चौधरी	पिपरा अ. प्रशासन	9857052067			✓									
20	कमला वि. क.	फिल्ड सहायक			✓										
21	पुस्पा के. सी.	स. चो.	9844733901		✓				✓						
22	मदन प्र. घिमिरे	रा. शाखा	9847028092			✓									
		जम्मा			७	१५									

जनप्रतिनिधीको संख्या : २

कर्मचारीको संख्या : २०

अन्य सहभागीको संख्या : ०

अनुसूची २: माइन्सुट

Date | _____
Page | _____

आज मिति २०७८-०३+११२ १२ गतेका दिन काठमाडौं नगरपालिकाको आयोजना तथा प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको सहयोगमा लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण, मूल प्रवाहिकरण प्रशिक्षण कार्यशाला (गोष्ठी) नगर उप-प्रमुख श्री चक्रपाणी सुवालको अध्यक्षतामा तपसिलको उपस्थितिमा चिभित्त निर्वाय गरियो :-

तपसिल

क्र.सं.	नाम घर	पद	सम्पर्क नं.	हस्ताक्षर
१.	श्री चक्रपाणी सुवाल	उप-प्रमुख	९८५६०५०९३१	
२.	श्री बासुदेव खनाल	पु.प्र.अ.	९८५६०५१०५०	
३.	श्री कछिराज शर्मा	प्रिशा.शा.प्र.	९८५६०३४५६२	
४.	श्री ठगणज पांडे	स्वा.शा.प्र.	९८५६०५००८५	
५.	श्री सुशिला पुण्य	अ.वि.नि.	९८५६०५०६८१	
६.	श्री सम्राट रेग्मी	सचरा.अ.	९८५६०५००४२	
७.	श्री खिम व. जि.ली.	स्व.शा.प्र.	९८५६०५०११३	
८.	श्री लक्ष्मी पांडे	जि.शा.प्र.	९८५६१६६६६२	
९.	श्री हरिणा गहा	स्वा.वि.शा.	९८५६०३२६६६००	
१०.	श्री अजवती आचार्य	अ.अ.वि.नि.	९८५६०८२२८०	
११.	श्री दिपाजि श्री	राजप्रशासन	९८५६०८४०९६	
१२.	श्री लेशकान्त के.सी.	कृ.वि.शा.प्र.	९८५१३५२६४६	
१३.	श्री केशवरज शर्मा	पु.शा.प्र.	९८५६०५४३३०	
१४.	श्री शान्तराज आचार्य	यो.शा.प्र.	९८५६०५१०९४	
१५.	श्री सुमिला राना	पाषाण ल.	९८५६०५४४१९८	
१६.	श्री राम नारायण पांडे	जेठार विज्ञ	९८५६०४०२२१	
१७.	श्री रामकान्त घिमिरे	जेठार विज्ञ	९८५६०५०४५१	
१८.	श्री केशवरज शर्मा	प्रिशा.शा.प्र.	९८५६०५००५३	

प्रस्तावहरू :-

1. जैठौं लोकल पर्यटन (लै. स. सा. स.) लेवने सम्बन्धमा
2. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण समिति गठन सम्बन्धमा
3. लैङ्गिक नीति निर्माण सम्बन्धमा
4. विविधा

निर्णयहरू :-

निर्णय नं. १.

खाटाञ्जल नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको लोकल पर्यटनको रूपमा महिला तथा बालबालिका जातका शाखा समुह सुशिला पन्थ (म. वि. नि.) लाई लेवने निर्णय गरियो।

निर्णय नं. २.

खाटाञ्जल नगरपालिकाको लै. स. सा. स. समिति देहायका व्यक्तिहरू रहेने गरी समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो। साथै यस समितिले लै. स. सा. स. का सम्बन्धित नीति निर्माण, प्रक्रियाहरू र विभिन्न गतिविधिहरू सञ्चालनका लागि जिम्मेव प्रदान गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल

- संयोजक - श्री चक्रपाणी अर्याल, उप-प्रमुख, का. नं. ५।
सदस्य - श्री बाबुराम शर्मा, बि. शा. पु. , का. नं. ५।
सदस्य - श्री बालकुमारी पन्थ, म. का. सु. संयोजक " " "
सदस्य - श्री पुष्पकला सुनार, कार्यपालिका स. " "
सदस्य - श्री सावित्री पाठ, कार्यपालिका स. " "
सदस्य - श्री सुशिला पन्थ, म. का. शा. , का. " "
सदस्य-सचिव - श्री बाबुदेव खरेल, पु. प्र. अ. , का. नं. ७।

प्रस्ताव १:-

1. जेडए लोकल पर्यन (लै. स. सा. स.) लेवने सम्बन्धमा
2. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण समिति गठन सम्बन्धमा
3. लैङ्गिक नीति निर्माण सम्बन्धमा
4. विविध

निर्णय १:-

निर्णय नं. १.

खाठगंगा नगरपालिकाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको लोकल पर्यनको रूपमा महिला तथा बालबालिका आवाजको शाला समुह सुशिला पन्थ (म. वि. नि.) लाई लेवने निर्णय गरियो।

निर्णय नं. २.

खाठगंगा नगरपालिकाले लै. स. सा. स. समिति देहायका व्यक्तिहरु रहेने गरी समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो। साथै यस समितिले लै. स. सा. स. का सम्बन्धित नीति निर्माण, प्रक्रियहरु र विभिन्न गतिविधिहरु सञ्चालनका लागि जिम्मेव प्रदान गर्ने निर्णय गरियो।

लपसिल

- संयोजक - श्री - वक्रपाणी अर्याल, उप-प्रमुख, व. न. पा.
सदस्य - श्री बाबुराम शर्मा, वि. शा. पु., व. न. पा.
सदस्य - श्री बालकुमारी पन्थ, म. वि. नि. संयोजक " "
सदस्य - श्री पुष्पकला सुनार, कार्यपालिका स. "
सदस्य - श्री सावित्रा पाठ, कार्यपालिका स. "
सदस्य - श्री सुशिला पन्थ, म. वि. नि., व. न. पा. "
सदस्य-सचिव - श्री बाबुदेव खरेल, उप-प्र. अ., व. न. पा.

आजमिति 2065/08/28 गतेको दिन बाजुरा नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण समितिको संयोजक श्री बाबुराज अर्माको अध्यक्षता तथा उपस्थित समितिका सदस्यहरूको उपस्थितिमा बैठक बसी विविध विषयमा निर्णय गरियो ।

तपसिल

- संयोजक - श्री बाबुराज अर्मा, नगर उ.प.स., का.स.प.
 सदस्य - श्री बाबुराज अर्मा, शि. 21-9
 सदस्य - श्री बालकृष्ण प.प., न.स. सं. सं.
 सदस्य - श्री पूर्णकुमारी सुमा, कार्यपालिका स.
 सदस्य - श्री सावित्रा थापा, " "
 सदस्य - श्री सुशिला प.प., न.स. सं. सं.
 सदस्य सचिव श्री बाबुराज अर्मा, उ.प.स. का.स.प.

आजमिति

- श्री मंगल प्रसाद थापा, नगर प्रमुख, का.स.प.
 श्री रामचन्द्र महासिनी, उ.प.स. का.स.प.

प्रस्तावहरू :-

1. लै. स. सा. सं. कार्यफल गभ्र सार्वजनिक ।
2. विविध

निर्णयहरू :-

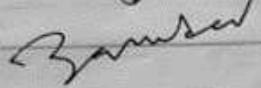
निर्णय नं. 9.

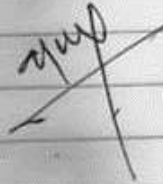
बाजुरा नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण समितिको निर्णयकोअनुसार लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी कार्यगन्तव्यको लागि

तयचित्त वसोत्रिकको कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरियो।

लं. स. सा. स. कार्यदल

संयोजक व. पूर्ण कुमारी सुनुवार, कार्यपालिका स.स. का. १५५
 सदस्य २. कापुराम शहवाड, सा. वि. २१५. ५,
 सदस्य ३. शान्तराज आचार्य, योजना शाखा कुमुल
 सदस्य ४. केशवराज शहवाड, प्रशासन शाखा ५
 स.स. ५. सुमिल पन्थ, स. का. २१५. कुमुल।

अनुसूची ३ कार्यक्रमका केही तस्वीरहरू

